



...

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.14/2023/9.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2023. június 16. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A járművezetés ittas állapotban vétsége miatt vádlottl vádlott ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2023. február 14. napján kihirdetett Kb.II.112/2022/4. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott 1 (egy) év közúti járművezetéstől eltiltást „B” kategóriájú közúti járművezetéstől eltiltásra korlátozza.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A járművezetéstől eltiltás tartamába a 2023. február 14. napjától a mai napig eltelt időt beszámítja.

I n d o k o l á s

[1] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. február 14. napján kihirdetett Kb.II.112/2022/4. számú ítéletével vádlottl vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 236. § (1) bekezdésébe ütköző járművezetés ittas állapotban vétségében, ezért 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 200.000 forint pénzbüntetésre és 1 év járművezetéstől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés tekintetében 20 havi részletfizetést engedélyezett a vádlott részére, illetve meg nem fizetése esetére rendelkezett arról, hogy a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[2] A katonai ügyész az előkészítő ülésen tudomásul vette az ítéletet. A vádlott és védője az előkészítő ülésen három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül a védő fellebbezést jelentett be a kiszabott járművezetéstől eltiltás hatáskörének B járműkategóriára történő korlátozása érdekében.

[3] A védő fellebbezését azzal indokolta, hogy védence egzisztenciálisan teljesen megsemmisült a meggondolatlan cselekedete következtében, hosszú ideje fennálló szolgálati jogviszonya megszűnt, a „B” kategóriára vonatkozó vezetői engedély hiányában elhelyezkedni nem képes, szolgálati viszonyának megszűnése okán visszafizetési kötelezettsége is keletkezett milliós nagyságrendben. Kifejtette, hogy az első alkalommal büntelkövető terhelt vonatkozásában a büntetés céljain túlmenő aránytalan joghátrányt eredményez a valamennyi járműkategóriára történő eltiltás, tekintettel arra, hogy a terhelt hosszú ideje megfelelő színvonalon látta el szolgálati feladatait, rendezett életet élt, alkoholt csak alkalmanként fogyaszt, az eset gyér forgalmi viszonyok között, az éjjeli órákban történt. Hivatkozott arra, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint, amennyiben az ittasság foka nem éri el a súlyos fokú befolyásoltság mértékét, az első alkalommal büntelkövető és egyébként is kifogástalan előéletű terhelt esetében lehetőség van a járművezetéstől eltiltás kategóriára való korlátozására.

[4] Érvelése szerint az eset 2022. július 16. napján történt, a vezetői engedély – helyesen – 2022. augusztus 3. napján leadásra került, így a terhelt azóta, megközelítően a kiszabott büntetés tartamának megfelelő ideig akadályozott volt a közúti járművezetésben, így a járműkategóriára történő korlátozás mellett is elérhetőek a büntetés céljai, az pedig már a büntetés célján túlmenő további joghátrányt eredményezne, hogy a több járműkategóriára is vezetői engedéllyel rendelkező, a közúti forgalomban hosszabb ideje kifogástalanul vezető terhelt csak újabb eljárásokkal és hosszabb idő után tudna vezetői engedélyt szerezni, amely szintén jelentős anyagi terhet róna rá. Utalt továbbá arra is, hogy védence szolgálati jogviszonya érdemeire tekintet nélkül és szolgálati előjárója mérlegelésétől függetlenül megszüntetésre került, ami miatt súlyos egzisztenciális hátrányt szenvedett.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.204/2023/4. számú átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása során a perrendi szabályokat lényegében betartotta, olyan hibát, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhetné, nem vétett. állapította meg.

[6] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál helyesen tárta fel az enyhítő és súlyosító körülményeket. Mindezek alapján az ügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a törvénnyel első ízben összeütközésbe kerülő vádlottal szemben a Btk. 79. §-ában írt célok maradéktalan eléréséhez szükséges és egyben elégséges is a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával pénzbüntetés kiszabása, valamint a Btk. 51. § (1) bekezdése szerinti határozott ideig tartó járművezetéstől eltiltás büntetés alkalmazása. A bíróság a Btk. 55. § (2) bekezdésében írt kogens szabály alapján az ittas állapotban elkövetett járművezetés esetében nem mellőzhette a járművezetéstől eltiltás büntetést, mert nem merült fel olyan különös méltánylást igénylő körülmény, mely ezt

indokolttá tenné. A katonai tanács a járművezetés eltiltás büntetés tartamát méltányosan határozta meg, ennek további enyhítése érvelése szerint már kiüresítené e büntetés célját.

[7] Az ügyészség egyetértett az elsőfokú katonai tanáccsal abban a tekintetben is, hogy a közlekedési szabályokat ismerő és alkalmazó hivatásos gépjárművezetői beosztást betöltő vádlott esetében, aki e szabályokkal szembeszegülve, súlyos fokú szabálysértést követett el, nem alkalmazható a Btk. 53. § (3) bekezdésében írt, a járművezetéstől eltiltás büntetésnek kategóriára történő korlátozása, mert szándékos bűncselekménye folytán bármely kategóriájú gépjárművel közúton történő közlekedése, az abban részt vevő más személyekre, illetve vagyonbiztonságukra nézve veszély forrását hordozza.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítélet személyi részét a vádlott közlekedési előéletére vonatkozó adatokkal egészítse ki, majd a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[9] A védő a nyilvános ülésen a fellebbezése írásbeli indokolásában írtakat változatlan tartalommal fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy a vádlott közlekedési előélete kifogástalan, egész életét a katonai hivatásnak szentelte, és jelen üggyel összefüggésben, de egy helytelen, újonnan bevezetett gyakorlatnak köszönhetően fosztották meg élethivatásától, így a jelen eljárás egzisztenciálisan rendkívül hátrányosan érintette, sok évi szolgálat után elvesztette hivatását, megélhetését. Nyomatékosította, hogy a vádlott kifogástalan előélete – beleértve a közlekedési előéletét is – teljes mértékben indokolja a közúti járművezetéstől eltiltás hatókörének „B” kategóriára korlátozását.

[10] A vádlott az utolsó szó jogán őszinte megbánását és sajnálatát fejezte ki, mely a nyilvános ülés közvetlensége folytán tapasztalható is volt. Emellett hangsúlyozta, hogy az életét a honvédségnek szentelte, mindig is katona szeretett volna lenni, az egyenruha tisztelete meghatározó volt az életében.

[11] A vádlott és védő által bejelentett fellebbezés folytán, a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 599. § (1) bekezdése alapján tartott nyilvános ülésen – mivel az elsőfokú bíróság a vádlott közlekedési előéletére vonatkozó adatokat nem tisztázta annak ellenére, hogy ez egy közlekedési bűncselekmény elbírálása esetén elengedhetetlenül szükséges – az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel korlátozottan bírálta felül. Felülbírlata ezért a Be. 590. § (5) bekezdés a-d) pontjai alapján a hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályok megtartására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezésre terjedt ki. A fellebbviteli bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállásra alapította.

[12] Előzményként rögzíti a másodfokú katonai tanács, hogy a Szegedi Regionális Nyomozó Ügyészség a 6.Nym.542/2022. számú vádiratában azt indítványozta, hogy a bíróság a Be. 740. § (1) bekezdése alapján hozott büntetővégzéssel a Btk. 33. § (4) bekezdésére figyelemmel a Btk. 50. §-ának (1) és (3) bekezdése alapján szabjon ki pénzbüntetést, a Btk. 55. § (1) bekezdés a) pontja, a (2) bekezdése, valamint a Btk. 56. § (1) és (3) bekezdése alapján – figyelemmel a Btk. 33. § (3) bekezdésére – valamennyi kategória vonatkozásában a közúti járművezetésről tiltsa el. Egyben indítványozta, hogy a Btk. 56. § (2) bekezdése alapján számítsa be a járművezetéstől eltiltás időtartamába a 2022. augusztus 3. napjától eltelt időt.

[13] A törvényszék katonai tanácsa az ügyési indítványnak megfelelően a II.98/2022/2. számú büntetővégzésével a vádlottat a vádbeli bűncselekmény miatt 210 napi tétel, napi tételenként 1.000,- forint pénzbüntetésre és 1 év 6 hónap időtartamra a „B” kategóriájú járművezetéstől eltiltásra ítélte.

[14] A végzéssel szemben az ügyészség és a védő kérte tárgyalás tartását.

[15] Erre tekintettel a törvényszék 2022. december 1. napján intézkedett az előkészítő ülés kitűzése iránt.

[16] A katonai tanács eljárása során lényegében betartotta a Be. LXXVI. fejezetében rögzített perrendi szabályokat. Helyesen járt el, amikor a 2023. február 14. napján tartott előkészítő ülésen hatályon kívül helyezte a fenti büntetővégzést. A vádlott az elsőfokú katonai tanács által teljeskörűen foganatosított törvényes figyelmeztetéseket követően a bűnösségét a vád szerint beismerte és a tárgyaláshoz való jogáról lemondott. Az elsőfokú katonai tanács a Be. 504. § (1)-(3) bekezdésében írtaknak megfelelően járt el, a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadó végzése törvényes. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy ezt megelőzően szükségtelen volt a vádlott nyomozati vallomásának felolvasása, hiszen a bűnösség beismerése és a tárgyaláshoz való jogról lemondás esetén bizonyítás felvételére – mint a nyomozati vallomása felolvasása – nincs jogszabályi lehetőség.

[17] A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította továbbá, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása során az egyéb perrendi szabályokat is betartotta, nem vétett a Be. 607. § (1) bekezdésében és a Be. 608. § (1) bekezdésében írt olyan eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezésére vezetne, ilyen eljárási szabályszegésre az érintettek sem hivatkoztak. A másodfokú katonai tanács megjegyzi, hogy a törvényszék az ítéletének fejrészában elmulasztotta feltüntetni, hogy az ítéletét mely eljárási formában hozta meg, de ez az ügy érdemi elbírálására nyilvánvalóan nem volt kihatással. Emellett a másodfokú eljárásban pótolható akként, hogy a másodfokú katonai tanács rögzíti, hogy az ítélet előkészítő ülésen került kihirdetésre.

[18] Az elsőfokú katonai tanács azonban elmulasztotta meghallgatni a vádlottat a közlekedési előéletére, mint büntetéskiszabási körülményre vonatkozóan. A fellebbviteli bíróság erre tekintettel nyilvános ülést tűzött ki, melyen a vádlottat e tárgykörben hallgatta ki.

[19] A vádlott által előadottak alapján pedig a másodfokú katonai tanács a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján a vádlott közlekedési előéletére vonatkozóan rögzíti, hogy a vádlott kb. 2004. év óta rendelkezik „B” és „C” kategóriájú vezetői engedéllyel, ezidáig – köszönhetően annak is, hogy a honvédségben utóbb parancsnoki gépjárművezetőként szolgált – mintegy 1 millió kilométert vezetett balesetmentesen. Egy ízben indult vele szemben a 2015. december 26. napján elkövetett, a megengedett sebesség túllépése szabálysértés miatt eljárás, melynek eredményeként pénzbírsággal sújtották. Az ítélet személyi részét kiegészíti továbbá a egyéb érdekelt² beszerzett parancsnoki jellemzés alapján azzal, hogy vádlott¹ 2004. június 1-től teljesített szerződéses katonai szolgálatot. A katonai és szakmai ismeretei a szolgálatteljesítése idején megalapozottak voltak, munkáját pontosság, odafigyelés és megbízhatóság jellemezte. Kapcsolatteremtő képessége, önfegyelme, parancs végrehajtási készsége jó színvonalú, önállóságra és önálló feladatvégrehajtásra való alkalmassága megfelelő volt. Fenyítve nem volt, ellenben hét esetben részesült elismerésben.

[20] Az elsőfokú bíróság a vádirati tényállással egyezően az ítélet [8]-[11] bekezdésében terhelő tartalmú történeti tényállást rögzített. Az elsőfokú bíróság a váddal egyezően törvényesen minősítette a vádlott közlekedési bűncselekményét. A vádlott azzal a magatartásával, hogy szeszes ital fogyasztását követően, közepes fokú alkoholos befolyásoltság mellett gépjárművezetőként vett részt a közúti közlekedésben, a Btk. 236. § (1) bekezdésébe ütköző járművezetés ittas állapotban vétségét követte el.

[21] A közúti járművezetéstől eltiltás „B” kategóriára történő korlátozására irányuló védői fellebbezés alapos.

[22] Az elsőfokú katonai tanács ítéletében nagyrészt helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, az ítéltábla további enyhítő körülményként értékelte a majdnem teljes mértékben kifogástalan közlekedési előélet, illetve értelemszerűen az, hogy két éven belül nem volt elmarasztalva közlekedés szabálysértés elkövetése miatt sem. Ezzel együtt helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a vádlott javára a büntetlen előéletét, a bűnösségére is kiterjedő, beismerő vallomását, megbánó magatartását, és azt, hogy a szolgálati jogviszonya a cselekmény elkövetése óta – azzal összefüggésben – megszűnt.

[23] Ezzel szemben indokoltan rótt a vádlott terhére a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságát.

[24] Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásával az egyebekben két évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény elkövetése miatt a vádlottal szemben a Btk. 50. § -ban írt pénzbüntetést szabott ki. A pénzbüntetés napi tétel számát a vádlott terhére rótt bűncselekmény tárgyi súlyához és az alanyi bűnösség fokához, míg egy napi tétel összegét a vádlott feltárt jövedelmi és vagyoni viszonyaihoz igazodva állapította meg. Törvényesen járt el, amikor a Btk. 55. § (2) bekezdésében írt kogens törvényi rendelkezés alapján a vádlottat eltiltotta a

– pontos megnevezése szerint a közúti – járművezetéstől, hiszen a hivatkozott szabály alapján az ittas állapotban elkövetett járművezetés esetében – különös méltánylást érdemlő körülmény hiányában - nem volt mellőzhető a közúti járművezetéstől eltiltás büntetés kiszabása.

[25] A másodfokú katonai tanács azonban a nyilvános ülésen feltárt, a vádlott kifogástalannak tekinthető közlekedési múltjára tekintettel lehetőséget látott arra, hogy a Btk. 55. § (3) bekezdése alapján a közúti járművezetéstől eltiltást meghatározott kategóriára korlátozza. E körben figyelembe vette a járművezetéstől eltiltás alkalmazásának szempontjairól szóló 38. Büntető Kollégiumi vélemény III. pontjához fűzött indokolást. E szerint (...) indokolt lehet a járművezetéstől eltiltás hatókörének korlátozása azoknál a hivatásos gépkocsivezetőknél, akik szolgálatukat kifogástalanul látják el, és pihenőidejükben saját – más kategóriába tartozó – járművükkel követnek el közlekedési bűncselekményt.

[26] Mindezeket szem előtt tartva a másodfokú katonai tanács álláspontja szerint jelen ügy vádlottja esetében a közúti járművezetés kategóriára való korlátozása a közlekedési előéletére tekintettel még az általa megvalósított bűncselekmény tárgyi súlyát értékelve is indokolt. Figyelembe véve a Btk. 79. §-ban foglalt büntetési célokat és 80. §-ban foglalt bünteteskiszabási elveket, a teljes hatályú közúti járművezetéstől eltiltás kiszabását tehát nem tartotta szükségesnek a prevenciós célok érvényesülése érdekében, mert meggyőződése szerint jelen esetben a közúti járművezetéstől eltiltás kategóriára történő korlátozása elégségesnek mutatkozik ahhoz, hogy mind a vádlottat, mind másokat visszatartson hasonló bűncselekmények elkövetésétől.

[27] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a fentiekre tekintettel a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező rész szerint megváltoztatta, míg ítéletének egyéb rendelkezéseit – helyes indokai alapján – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Dr. Török Zsolt hb. dandártáborok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

előadó bíró

bíró

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.II.112/2022/4. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.14/2023/9. számú ítéletében írt változtatással 2023. június 16. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2023. június 16.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke